

Månadsrapport

Avesta kommun

April 2026

Sammanfattning

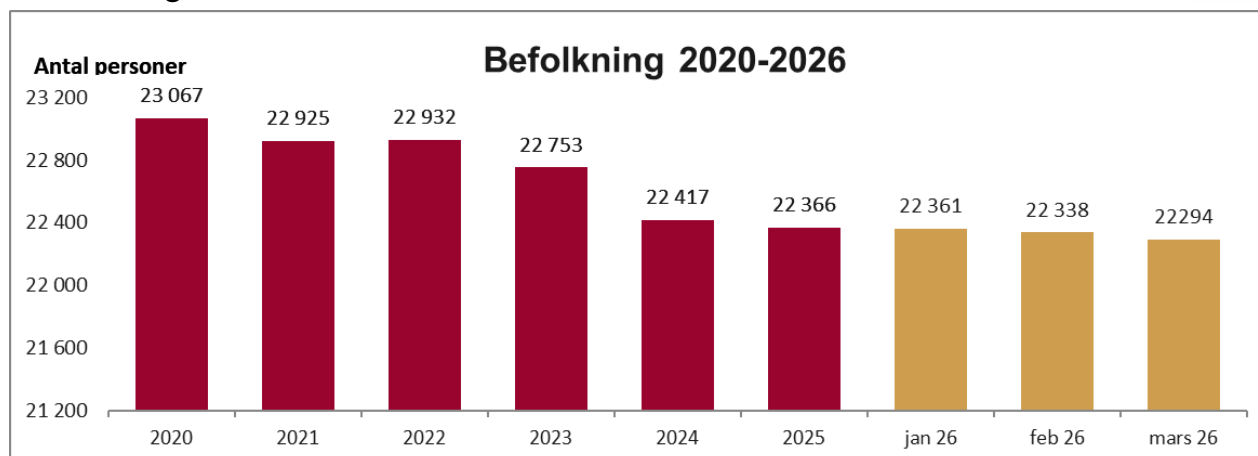
Kommunens resultat för perioden januari-april 2026 uppgår till -36,5 mnkr. För samma period 2025 uppgick resultatet till -13,5 mnkr. Förra året fanns ett överskott på 12,5 mnkr för finanserna för perioden, i år är det ett resultat för perioden med -8,8 mnkr. Semesterlöneskuld utgör -18 mnkr av avvikelsen för januari-april och beräknas hämtas hem under året.

Prognosen för året är att resultatet för kommunen kommer uppgå till -12 mnkr. Styrelsernas prognostiserade resultat är -10 mnkr. Omsorgsstyrelsen prognostiserar ett underskott på 10 mnkr. Övriga styrelser prognostiserar att de kommer ha en ekonomi i balans. Prognosen på finanserna är -12 mnkr och den totala prognosen för kommunen är att man förväntar sig hamna på -16,8 mnkr.

Årsprognos 2026

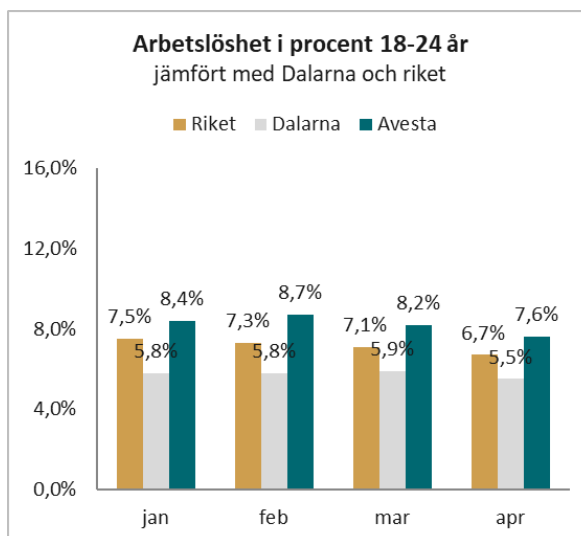
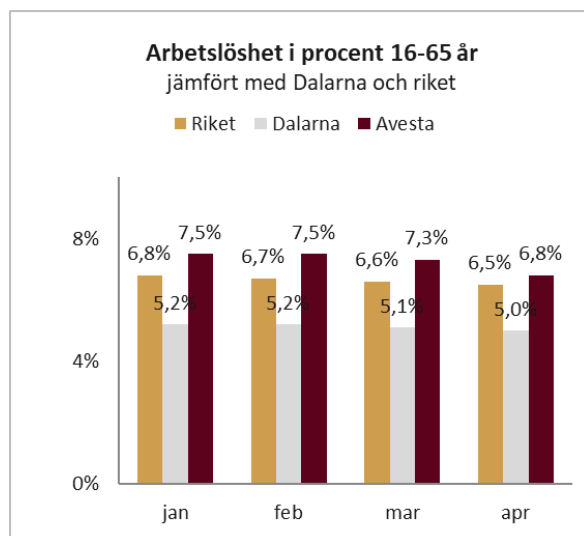
Styrelser	Prognos mnkr
Kommunfullmäktige	0
Kommunstyrelsen	0
Omsorgsstyrelsen	- 10
Bildningsstyrelsen	0
V-Dala miljö och bygg	0
Budgetavvikelser styrelser	0
Finanserna	-12
Prognos totalt för budgetavvikelse	0
Budgeterat resultat	5,2
Årets resultat (prognos)	-16,8

Befolkning

En nedåtgående trend i befolkningstalet kan ses mellan 2020 och 2025. Antalet invånare har minskat från 23 067 år 2020 till 22 366 år 2025, vilket motsvarar en minskning på 701 personer. I mars 2026 uppgår befolkningen till 22 294.

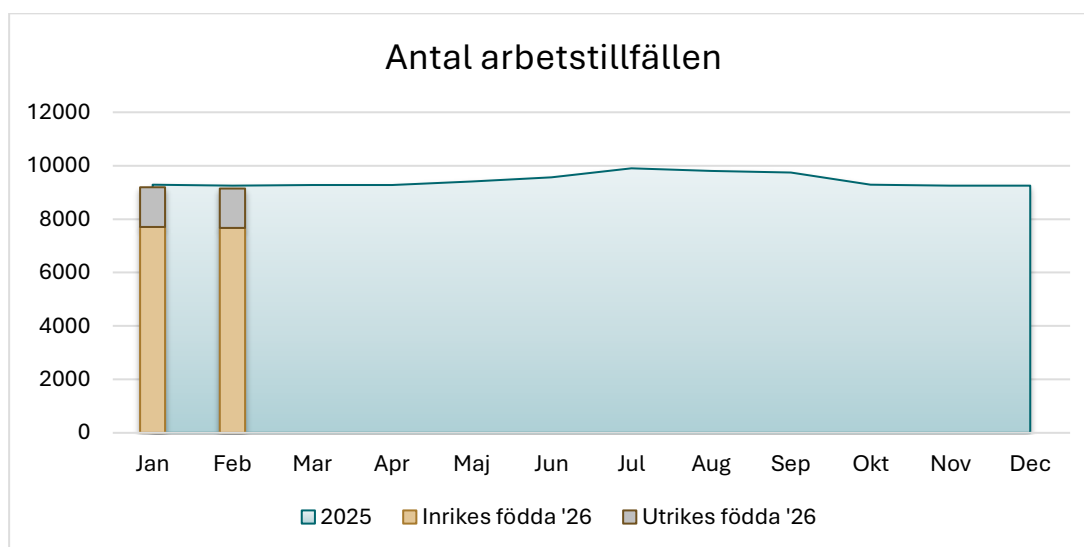
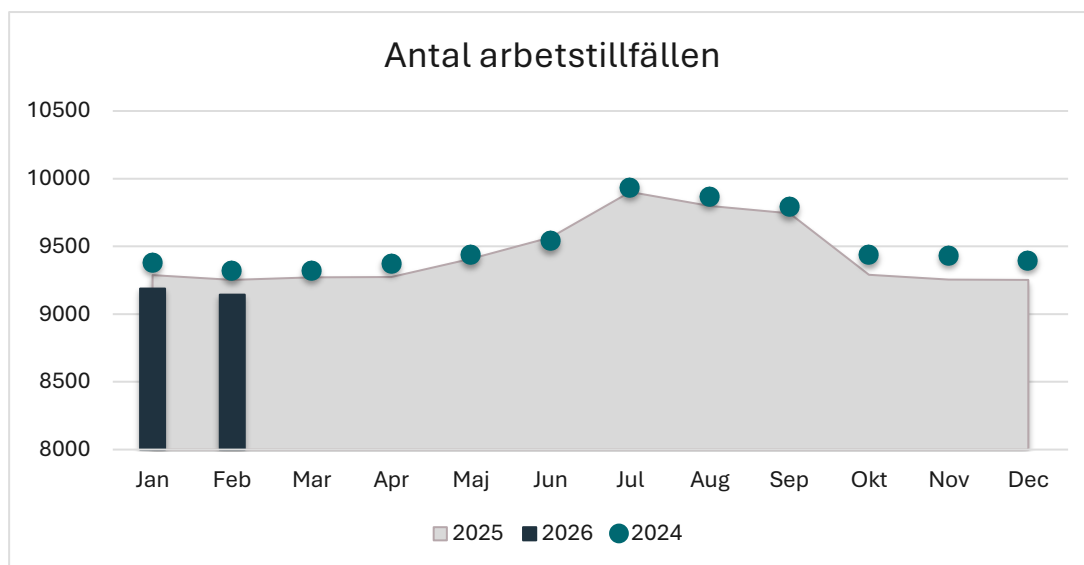
Befolkningsminskning i kombination med lågt barnafödande och en åldrande befolkning skapar märkbara demografiska utmaningar. När fler flyttar ut än in och födelsetalen sjunker, minskar den arbetsföra befolkningen, vilket leder till färre skattebetalare och ett ökat tryck på välfärden.

Arbetslöshet för åldersgruppen 16–65 år uppgår till 6,8 % i april. Avestas arbetslöshet är 1,8 procentenheter högre jämfört med Dalarna och 0,3 procentenheter högre än riket.

Arbetslöshet för åldersgruppen 18-24 år, i Avesta kommun uppgår till 7,6 % i april. Avestas ungdomsarbetslöshet är 2,1 procentenheter högre jämfört med Dalarna och 0,9 procentenheter högre än riket.

Arbetsstillfällen

Statistiken visar en nedåtgående trend i antal arbetsstillfällen. Under hösten 2025 minskade antalet arbetsstillfällen mer än hösten 2024 och siffrorna för februari visar på färre arbetsstillfällen. Vid februari noteras 9 145 arbetsstillfällen, vilket är lägre än samma period 2025 då antal arbetsstillfällen var 9 252.

Resultaträkning

Resultaträkning Avesta kommun inklusive prognos för helåret

(Tabell)

Belopp i tkr	Budget 2026	Utfall	Avvikelse från budget	Aktuell prognos
Verksamhetens intäkter	116 106	118 917	2 811	0
Verksamhetens kostnader	-708 704	-730 856	-22 152	-10 000
Avskrivningar	-22 538	-17 065	5 473	0
Verksamhetens nettokostnader	- 615 135	- 629 003	-13 868	-10 000
Skatteintäkter	426 275	420 025	-6 249	0
Generella statsbidrag och utjämning	171 972	172 704	733	-16 000
Verksamhetens resultat	-16 888	-36 273	-19 385	- 26 000
Finansiella intäkter	15 463	13 491	-1 972	0
Finansiella kostnader	-13 075	-13 634	-559	+ 4 000
Periodens resultat	-14 500	-36 415	-21 916	0
Årets resultat	5 200			-16 800

Kommentar

Kommunens prognostiserade resultat för helår 2026

Årets prognostiserade budgetavvikelse för helåret är -16,8 mnkr, vilket innebär att årets resultat prognosticeras till +5,2 mnkr i enlighet med lagd budget. Nämnderna har ett sammanlagt prognostiserat resultat på -10 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag, avskrivningar samt finansiella intäkter och kostnader prognostiseras till -12 mnkr.

Förvaltningarnas prognostiserade resultat för helår 2026

Kommunstyrelsen, Bildningsstyrelsen och Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd har en prognos om 0.

Omsorgsstyrelsen prognos har förändrats från 0 mnkr i mars till ett underskott på cirka -10 mnkr i april eftersom kostnadsutvecklingen inom framför allt vård och omsorg blivit betydligt högre än tidigare beräknat. Omsorgsförvaltningen inledde året med en budgetplanering som byggde på effektiviseringsåtgärder inom personalkostnader, främst delade turer vid behov under helg och införande av ständigt helgtjänstgöring. Dessa åtgärder beräknades initialt ge en besparing på cirka 10,7 mnkr per år.

I februari beslutade dock kommunfullmäktige att ta bort beslutet om delade turer på helger inom vård och omsorg. Detta medförde att cirka 7,7 mnkr av den planerade besparingen uteblev. Kvarvarande åtgärd, ständigt helgtjänstgöring, beräknas nu endast ge en besparing om cirka 5,7 mnkr för helåret. Den uteblivna besparingen har haft stor påverkan på prognosen och inneburit att personalkostnaderna blivit betydligt högre än planerat.

Samtidigt har verksamheten under årets första månader haft höga kostnader för sjukfrånvaro (-2,4 mnkr), övertid (-2,0 mnkr), inhyrd personal samt ökade placeringskostnader. Därutöver tillkommer kostnader för

betaldagar till regionen (0,5 mnkr), pilotprojekt för schemaläggning (0,3 mnkr) och hyrda kylbilar inför sommaren (0,4 mnkr). Semesterlöneskulden ingår inte i bedömningen av helårsprognosen då den är en periodisering.

Omsorgsförvaltningen har även en osäker finansiering kopplad till statliga bidrag. Under 2025 mottogs cirka 28 mnkr i statsbidrag som finansierat verksamhet och personal, motsvarande över 20 årsarbetare inom äldreomsorgen. Eftersom bidragen söks och beslutas löpande under året och ofta endast gäller ett år i taget, försåras den långsiktiga budget- och bemanningsplaneringen. Sammantaget gör detta att helårsprognosen nu bedöms uppgå till cirka -10 mnkr.

Budgetavvikelser för finanserna samt prognos för helår 2026

Skatteunderlagsprognosen som kom i april visar en lägre skatteunderlagstillväxt under år 2026 än tidigare prognosticerat, med -16 mnkr från prognos vid budgettillfället. Hittills i år är skatteintäkterna -6 mnkr jämfört med budget. De finansiella kostnaderna och intäkterna är på en lägre nivå än budgeterat med - 2,5 mnkr. Denna del kommer att hämtas igen och prognosen för övriga delar på finanserna än skatteintäkter och generella statsbidrag är +4 mnkr. Totalt är prognosen för finanserna -12 mnkr för 2026.

Kommunen som helhet

Prognos budgetavvikelser för styrelserna	-10 mnkr
Prognos budgetavvikelser för finanserna	-12 mnkr
Budgeterat årsresultat	5,2 mnkr
Prognos för årets resultat	-16,8 mnkr

Investeringar

Investeringar Avesta kommun

(Tabell)

mnkr	Utfall	Budget	Aktuell prognos
Kommunstyrelsen	16	129,6	0
Bildningsstyrelsen	4	23,0	0
Omsorgsstyrelsen	1,1	4,1	0
Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd	0	1	0
Kommunfullmäktige	0	0	0
Summa	21	157,7	0

Kommentar

Det totala utfallet uppgår till 21 mnkr jämfört med en budget på 157,7 mnkr. Den aktuella prognosen är en budgetavvikelse på 0 mnkr, vilket innebär att verksamheterna i nuläget bedömer att budget kommer att hållas och att planerade investeringar förväntas genomföras under året. Utfallet hittills under året är begränsat i förhållande till den totala budgeten, vilket är naturligt då flera investeringar planeras att genomföras senare under året.

Driftredovisning samtliga nämnder

(Tabell)

Nämnd /Styrelse mnkr	Budget 2026	Utfall ack period	Avvikelse från budget aktuell period
Kommunstyrelsen	221,2	68,7	+ 13
Bildningsstyrelsen	786,9	289,8	- 18
Omsorgsstyrelsen	731,5	250,9	- 8
Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd	20,3	5,3	+ 0
Kommunfullmäktige	6,0	1,6	+ 0

Kommentar

Kommunstyrelsen

Ackumulerad budgetavvikelse i april månad till + 12,8 mnkr.

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat för april månad. Utfallet förklaras främst av erhållna statsbidrag som inte budgeterats, vilka haft en betydande positiv påverkan. Resultatet har även stärkts av vissa engångsposter, såsom reavinst vid försäljning och återbetalning från lönenämnden. Verksamheten inom offentliga miljöer visar samtidigt ett överskott, och arbete med planerade åtgärder pågår fortsatt. Vidare bidrar projektmedel som ännu inte upparbetats till det positiva utfallet under perioden.

Bildningsstyrelsen

Resultatet i april beror till största del på semesterlöneskulden som ger en negativ påverkan med -11,7 mkr, med den borträknad är Bildnings resultat för april -6,3 mkr. Varav en stor påverkan är på grund av personalkostnader på RE Utbildning som inte ligger helt korrekt nycklade utefter budget, vilket gör att det påverkar resultatet negativt under våren. Ytterligare en påverkan är elkostnader på fritid som förväntas jämnas ut sig under sommarmånaderna och livsmedelskostnader som går över budget.

Omsorgsstyrelsen

Ackumulerad budgetavvikelse i april är -8,2 mnkr. semesterlöneskulden som ger en negativ påverkan med -6,6 mkr, Underskottet främst återfinns inom vård och omsorg. Socialtjänsten uppvisar ett svagt överskott, trots att flera verksamheter fortsatt har ekonomiska utmaningar. Framför allt är det individ- och familjeomsorgen som belastas av höga kostnader för placeringar av barn och unga samt försörjningsstöd, samtidigt som LSS-verksamheten har underskott kopplade till behov av personalförstärkningar för att säkerställa en trygg och kvalitativ omsorg. Inom vård och omsorg påverkas ekonomin även av hög sjukfrånvaro och ökade övertidskostnader under årets inledning. Det finns dessutom en fortsatt risk för ökade kostnader framöver, bland annat till följd av pågående LVM-ärenden och fortsatt behov av inhyrd personal.

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Ackumulerad budgetavvikelse i april är +0,5 mnkr Nämnden redovisar vid april månads utgång ett överskott med +480 tkr. Fördelningen mellan kommunerna är då Avesta +8 tkr, Fagersta +418 tkr och Norberg +54 tkr. Det förändrade resultatet från mars beror på årsavgifter som fakturerades ut senare än budgeterat. Avestas överskott bedöms egentligen högre på grund av senare fakturering av översiktsplan samt kart- och mät som har upparbetade kostnader som faktureras senare. Det totala överskottet beror på lägre personalkostnader under årets början.

Kommunfullmäktige

Utfall och prognos är i linje med budget.

Kommunfullmäktige

Akkumulerad budgetavvikelse	+0,4 Mnkr
Prognos för helår	0 Mnkr

Kommunstyrelsen

Akkumulerad budgetavvikelse	+ 12,8 mnkr
Prognos för helår	0 mnkr

De 3 största ekonomiska utmaningarna för styrelsen just nu är:

- Flertal större investeringar och tillhörande driftkostnader
- Höga drift- och underhållskostnader för kommunens fastigheter, gator och vägar
- Ökade drift- och investeringskostnader inom IT

De 3 största åtgärderna för styrelsen just nu är:

- ”Mjukt” anställningsstopp tills vidare vilket betyder att samtliga rekryteringar stäms av med förvaltningschef innan rekrytering.
- Restriktivitet gällande konferenser, utbildningar och konsultkostnader
- Stark ”budgetdisciplin” av samtliga enhetschefer. Planering för åtgärder beroende på årets ekonomiska utveckling.

De 3 största utvecklingsarbeten som pågår för styrelsen just nu är:

- Hitta rätt organisation för Tillväxt Avesta och fördelningen under näringslivschefen
- Behov av mer markköp för att på sikt kunna möta fler företagsetableringar
- Upphandling av nytt ekonomisystem

Bildningsstyrelsen

Akkumulerad budgetavvikelse	-18 mkr
Prognos för helår	0,0 mkr

De 3 största ekonomiska utmaningarna för styrelsen just nu är:

- Fritidsanläggningarna är i stort behov av renovering och löpande underhåll som är eftersatt.
- En grundskola och gymnasium med ekonomi i balans.
- Antalet placerade barn från andra kommuner i familjehem.

De 3 största åtgärderna för styrelsen just nu är:

- Anpassning av förskolan vid minskat barnafödande
- Minska antal elever med problematisk frånvaro
- Detaljerad underhållsplan inom Fritidsenhetens anläggningar

De 3 största utvecklingsarbeten som pågår för styrelsen just nu är:

- Implementering av tvålärareskapet
- Öka trygghet och studiero i skolorna med samordnade insatser
- Stärka elevernas kunskaper inom matematik och läsförståelse

Omsorgsstyrelsen

Akkumulerad budgetavvikelse	- 8 200 tkr
Prognos för helår	- 10 000 tkr

De 3 största ekonomiska utmaningarna för styrelsen just nu är:

- Ökad andel äldre och volymökning inom äldreomsorgen
- Placeringskostnader med oförutsedda kostnader
- Kommunala aktivitetsansvaret som träder i kraft hösten 2026.

De 3 största åtgärderna för styrelsen just nu är:

- Verkställa beslut om att införa och implementera lokalt kollektivavtal för ständig helgtjänstgöring
- Arbeta med åtgärder för budget i balans
- Genomlys och justera budgeten ytterligare

De 3 största utvecklingsarbeten som pågår för styrelsen just nu är:

- Utbildning av specialistundersköterskor samt kompetensutvecklingsplaner inom hälso- och sjukvården.
- Ställa om till ny socialtjänstlagen
- Utveckla insatser inom arbetsmarknadsenheten för att möta det krav som finns i och med det kommunala aktivitetskravet.

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Akkumulerad budgetavvikelse	+0,5 mnkr
Prognos för helår	0 mnkr

De 3 största ekonomiska utmaningarna för nämnden just nu är:

- Lägre antal bygglov och därmed minskade intäkter
- Ökade kostnader för IT-system
- Arbetskostnad för att arbeta fram egen hemsida

De 3 största åtgärderna för styrelsen just nu är:

- Vakanshållning av tjänster tills ökningen sker av bygglov
- Ökning av debiteringsgraden i samband med efterhandsdebitering. För närvarande finns viss underdebitering.
- Allmän återhållsamhet kopplat till konferenser, resor och övernattningar i samband med utbildningar.

De 3 största utvecklingsarbeten som pågår för styrelsen just nu är:

- Kvalitetsarbetet för att förbättra informationen om hur vår myndighetsutövning går till så att de som möter oss i vår myndighetsutövning bättre vet vad som förväntas av dem, vilka tider handläggningen tar och hur de bäst kan göra rätt från början
- Framtagande av egen hemsida för att förtydliga att vi arbetar mot alla tre kommuner lika mycket.
- Översyn av e-tjänster så att fler ärenden kan hanteras helt digitalt för att underlätta både för den sökande och minska handläggningstiden.